

Årsrapport 2020

Nationalmuseet

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning	3
2. Beretning	4
2.1 Præsentation af virksomhed	4
2.1.1 Mission	4
2.1.2 Vision	4
2.1.3 Hovedopgaver	4
2.2 Ledelsesberetning	5
2.2.1 Årets økonomiske resultat	5
2.2.2 Virksomhedens drift, anlæg og administrerede ordninger	6
2.2.3 Overført overskud	7
2.2.4 Årets faglige resultater	8
2.3 Kerneopgaver	9
2.3.1 Opgaver og ressourcer: skematisk oversigt	9
2.3.2 Opgaver og ressourcer: uddybende oplysninger	10
2.4 Målrapportering	11
2.4.1 Målrapportering: Oversigt over årets resultatopfyldelse	11
2.5 Forventninger til det kommende år	20
3. Regnskab	23
3.1 Anvendt regnskabspraksis	23
3.2 Resultatopgørelse mv.	24
3.2.1 Resultatdisponering	25
3.2.2 Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter	26
3.3 Balancen	26
3.3.1 Aktiver	27
3.3.2 Passiver	28
3.4 Egenkapitalforklaring	28
3.5 Likviditet og låneramme	29
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	29
3.7 Bevillingsregnskab	30
3.8 Udgiftsbaserede hovedkonti	31
Bilag 1 – Tabeller og noter	32

Oversigt over tabeller, noter og bilag

Beretning

Tabel 1.: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 2.: Virksomhedens hovedkonti

Tabel 2a.: Overskud, hovedkonto

Tabel 2b.: Målopfyldelse 2020

Tabel 3.: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

Tabel 4.: Årets resultatopfyldelse

Tabel 5.: Forventninger til det kommende år

Regnskab

Tabel 6.: Resultatopgørelse

Tabel 7.: Resultatdisponering af året overskud

Tabel 8.: Balancen

Tabel 9.: Egenkapitalforklaring

Tabel 10.: Udnyttelse af låneramme

Tabel 11.: Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 12.: Bevillingsregnskab

Tabel 12a.: Udgiftsbaserede hovedkonti

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

Tabel 13.: Note 1. Immaterielle anlægsaktiver

Tabel 14.: Note 2. Materielle anlægsaktiver

Tabel 14a.: Note 3. Hensatte forpligtelser

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 15.: Sammenfatning af elementer i prisfastsættelse

Tabel 16.: Oversigt over akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter

Tabel 18.: Oversigt over tilskudsfinansieret aktiviteter (underkonto 97)

Tabel 18a.: Oversigt over tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)

4.6 IT-omkostninger

Tabel 21.: It-omkostninger

1. Påtegning

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som *Nationalmuseet, CVR 22139118* er ansvarlig for: §§ 21.33.03. *Danefægødtgørelse*, 21.33.11. *Nationalmuseet* og 21.33.73. *Nationalmuseet, anlæg*, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2020.

Jf. kommissorium for museumsrådet på Nationalmuseet afgiver rådet en årlig beretning til kulturministeren om rådets drøftelser om museets virksomhed. Efter kommissoriet offentliggøres beretningen som bilag til museets årsrapport. Beretningen er optaget i foreliggende årsrapport som bilag 1; beretningen afgives alene af museumsrådet, og er ikke omfattet af nedenstående underskrifter.

Påtegning

Der tilkendes gives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at måloppstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Sted, dato
København, 10. marts 2021

Sted, dato

Underskrift

Underskrift

Direktør Rane Willerslev

Departementschef Dorthe Nøhr Andersen

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomhed

Nationalmuseet er en virksomhed under Kulturministeriet. Museet har hoveddomicil på adressen Frederiksholms Kanal 12, 1220 København K. Derudover har Nationalmuseet, afdelinger, besøgssteder og magasiner over det meste af landet.

Nationalmuseet er Danmarks kulturhistoriske hovedmuseum. Museets virke er overordnet fastsat i museumsloven, jf. LBK nr. 358 af 8. april 2014, hvoraf det fremgår, at Nationalmuseet skal tilgængelig-gøre, formidle, bevare og forske i kulturarven med henblik på at give brugerne indsigt i – og oplevelser af kulturarven nu og i fremtiden. Danefæbestemmelserne administreres af Nationalmuseet jf. museumslovens § 30.

Der er endvidere fastlagt retningslinjer for museets forskning i lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer mv., jf. lov nr. 224 af 27. marts 1996.

Museet varetager kirkeantikvariske opgaver i henhold til lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. LBK nr. 1156 af 1. september 2016.

Nationalmuseet har indgået rammeaftale med Kulturministeriet for perioden 2017-2020.

2.1.1 Mission

Nationalmuseet styrker historiebevidsthed og medborgerskab ved at belyse Danmarks og verdens kulturer og deres indbyrdes afhængighed.

2.1.2 Vision

Nationalmuseet er et af verdens førende kulturhistoriske museer,

- der tilbyder museumsoplevelser af internationalt format for såvel et hjemligt som et internationalt publikum
- der leverer forskningsresultater på internationalt niveau
- der har effektivt styr på sin samling
- der er en værdsat samarbejdspartner i det danske og det internationale museumslandskab.

2.1.3 Hovedopgaver

Nationalmuseets tre finanslovsbestemte hovedopgaver er:

- Forskning
- Formidling
- Bevaring af kulturarven

2.2 Ledelsesberetning

2.2.1 Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat

Nationalmuseets økonomiske resultat vurderes ift. de tre hovedkonti, der fremgår af påtegningen, afsnit 1.

For så vidt angår hovedkonto 21.33.03, Danefægødtgørelse er resultatet et merforbrug på 4,0 mio. kr. ifm. udbetaling af danefædusører. Merforbruget skyldes især udbetaling af et stort beløb i 4. kvartal – 2,6 mio. kr. – i forbindelse med den såkaldte Damhus-skat; mønter fra vikingetiden ofret til guderne i en mose nær Ribe.

For så vidt angår hovedkonto 21.33.11. Nationalmuseet var resultatet et underskud på 4,8 mio. kr., som dog dækker over nogle underliggende bevægelser. Nationalmuseet var lukket for besøgende en del af året, hvilket isoleret set medførte et underskud på 55,7 mio. kr., jf. nærmere forklaringer nedenfor. Underskuddet blev dækket af en finansministeriel bevilling på 31,6 mio. kr. og adgang til central opsparing fra Kulturministeriet på 19,3 mio. kr. Endvidere ved et træk på 4,8 mio. kr. på Nationalmuseets videreførselsbeløb, som herefter udgør 0,7 mio. kr.

For *underkonto 10. Almindelig virksomhed* blev resultatet et underskud på ca. 6,7 mio. kr. og for *underkonto 90. Indtægtsdækket Virksomhed* blev resultatet et overskud på ca. 1,9 mio. kr. Nettounderskuddet bliver således på 4,8 mio. kr., som dækkes af Nationalmuseets videreførselsbeløb. Primo 2020 udgjorde dette 5,5 mio. kr. Efter underskud udgør det ultimo 2020 da 0,7 mio. kr.

For så vidt angår hovedkonto 21.33.73. Nationalmuseet, anlæg blev resultatet et overskud på 13,4 mio. kr. Overskuddet skyldes, at underkonto 10. Museet for Danmarks Frihedskamp kom ud af 2019 med et underskud på 14,9 mio. kr., jf. årsrapport 2019, som skulle udlignes i 2020. Differencen mellem de 14,9 mio. kr. og de 13,4 mio. kr. skyldes, at der i 2020 tillige blev anvendt en del af videreførselsbeløbet på underkonto 50. Nationalmuseet, nationalejendom. Videreførselsbeløbet udgør herefter 4,1 mio. kr.

Vurdering af det økonomiske resultat

Nationalmuseets økonomiske resultat i 2020 vurderes som ”tilfredsstillende”, idet underskuddet i årets løb skyldes corona-pandemien, hvilket er en udefrakommende faktor, som museet ikke har kunnet hindre, men museet har foretaget de nødvendige tilpasninger og fået økonomisk hjælp.

Tabel 1. Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtotal			
1000 kr., løbende priser	2019	2020	2021
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-439.817,9	-422.052,0	-404.300,0
- Heraf indtægtsført bevilling	-214.600,0	-271.400,0	-222.800,0
Ordinære driftsomkostninger	430.788,8	422.389,5	443.800,0
Resultat af ordinær drift	-9.029,1	337,6	39.500,0
Resultat før finansielle poster	-8.583,9	1.133,6	40.500,0
Årets resultat	-1.210,1	4.793,1	47.000,0
Balance			
Anlægsaktiver	147.976,0	146.708,0	146.000

Omsætningsaktiver (note 1)	282.141,6	221.444,7	225.000
Egenkapital	12.816,2	8.323,2	8.323
Langfristet gæld	139.483,9	140.552,6	140.000
Kortfristet gæld	276.213,1	217.450,0	215.000
Lånerammen	166.700,0	166.700,0	166.700
Træk på lånerammen	128.667,1	123.666,8	120.000
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	77,2%	74,2%	72,0%
Negativ udsvingsrate	75,6%	9,5%	0
Bevillingsandel	48,8%	64,3%	55,1%
Overskudsgrad	0,3%	-1,1%	-11,6%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	541,9	548,9	550,0
Årsværkspris	453,7	452,6	452,5

Anm.: Nationalmuseets økonomiske hoved- og nøgletal omfatter hovedkonto § 21.33.11. Nationalmuseet.

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker).

1) Se note under tabel 8. Balancen.

Udnyttelse af låneramme, bevillingsandel og overskudsgrad

Nationalmuseets udnyttelsesgrad for lånerammen udgjorde ca. 74,2 % i 2020, hvilket er lidt under udnyttelsesgraden i 2019 (ca. 77,2 %).

Overskudsgraden udgjorde -1,1 % i 2020, jf. forklaringen ovenfor (træk på videreførselsbeløb).

Bevillingsandelen udgjorde 64,3 % i 2020 (mod 48,8 % i 2019). Den resterende del (35,7 %) udgøres især af entré- og butiksindektægter, samt indtægter fra indtægtsdækket virksomhed, tilskudsfinansieret forskning og andre tilskudsfinansierede aktiviteter, jf. afsnit 3.7. Bevillingsregnskabet. Den var været stigende i de senere år, men faldt kraftigt i 2020 pga. corona-pandemien, som bl.a. førte til, at museet var lukket for besøgende en del af året.

Omsætningsaktiver

Omsætningsaktiverne er faldet fra 2019 til 2020. Det skal bemærkes, at tallet i 2019 var særligt stort, idet Nationalmuseet det år modtog en række store tilsagn i forbindelse med tilskudsområderne.

Udvikling i årsværk

Nationalmuseets årsværksforbrug var stabilt fra 2019 til 2020 (fra ca. 542 til ca. 549 årsværk). Årsværksforbruget faldt ikke i 2020, trods nedlukning i perioder, da de fleste medarbejdere er fast- eller sæsonansatte, der typisk har krav på et vist timetal uanset nedlukning.

2.2.2 Virksomhedens drift, anlæg og administrerede ordninger

Tabel 2. Virksomhedens hovedkonti

	(Mio. kr.)	Bevilling (FL+TB)	Regnskab 2020	Overført over- skud ultimo
Drift	Udgifter	471,6	439,3	0,7

	Indtægter	-200,2	-163,1	0,0
Administrerede ordninger	Udgifter	4,1	8,1	0,0
	Indtægter	0,0	0,0	0,0
Anlæg	Udgifter	9,6	-3,8	4,1
	Indtægter	0,0	0,0	0,0

Anm.: Der henvises til eventuelle bemærkninger i afsnit 3.7. Bevillingsregnskabet.

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker).

Nationalmuseets hovedkonti omfatter § 21.33.11. Nationalmuseet, § 31.33.03. Danefægødtgørelse og § 21.33.73. Nationalmuseet, nationalejendom.

Hovedkonto 21.33.11. Nationalmuseet er en driftsbevilling, som består af fire underkonti: 10. Almindelig virksomhed, 90. Indtægtsdækket virksomhed, 95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og 97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter. Museet har i de senere år været igennem en omstillingsproces fra en overvejende bevillingsfinansieret økonomi til en i betydeligt omfang entré- og aktivitetsfinansieret økonomi.

Hovedkonto 21.33.03. Danefægødtgørelse er en lovbunden bevilling, som vedrører udbetalingen af danefægødtgørelser. Der er i de senere år gjort en væsentligt stigende mængde fund, og forvaltningsmæssigt har fokus været på håndteringen af denne stigende mængde og på nedbringelse af sagsbehandlingstiden for den enkelte sag.

Hovedkonto 21.33.73. Nationalmuseet, anlæg er en anlægsbevilling, som administreres i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS) og bestod indtil 2019 af to underkonti: 10. Museet for Danmarks Frihedskamp 1940-45 og 50. Nationalmuseet, nationalejendom. Fra 2020 består kontoen kun af u.k. 50. Forvaltningen af midlerne på u.k. 50 finder sted i en dialog mellem Nationalmuseet, der er ansvarlig for bevillingens anvendelse, og styrelsen, der står for den praktiske anvendelse deraf.

Det skal bemærkes, at underkonto 21.33.73.10. Museet for Danmarks Frihedskamp kom ud af 2019 med et underskud, som blev udlignet ved et overskud i 2020, jf. afsnit 3.8. Udgiftsbaserede hovedkonti.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.7. Bevillingsregnskab og 3.8. Udgiftsbaserede hovedkonti for regnskabsmæssig forklaring ift. nævnte hovedkonti.

2.2.3 Overført overskud

Med udgangspunkt i årets resultat på ca. -4,8 mio. kr., udgjorde Nationalmuseets akkumulerede overførte overskud ca. 0,7 mio. kr. ved udgangen af 2020. Der henvises til tabel 9. Egenkapitalforklaring for en uddybning heraf.

Tabel 2A. Overskud, hovedkonto [21.33.11.]

1000 kr., løbende priser		Reserveret bevilling	Overført overskud
Beholdning primo 2020		0,0	5516,2
Årets øvrige bevægelser	2020	0,0	-4793,1
Beholdning ultimo 2020		0,0	723,2

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker).

Note: Grundet afrundinger kan der være mindre differencer mellem de enkelte tal og sammentællinger i tabellen.

2.2.4 Årets faglige resultater

Helt overordnet er det museets vurdering, at årets faglige resultater er tilfredsstillende henset til de vilkår (corona-pandemien), de er blevet til under. Problemstillinger vedr. målopfyldelse kan i vid udstrækning henføres til nedlukningen og til effekterne af pandemien ift. turismen og besøgsvirksomheden i det hele taget.

Formidling: Året begyndte med et par gode måneder på de vinteråbne museer og slotte, inden coronapandemien ramte, og museerne og slottene blev lukket ned i størstedelen af foråret. Sommeren bar præg af, at danskerne holdt ferie i Danmark, mens de udenlandske turister blev væk. Regeringens sommerpakke, der gav mulighed for at indføre halv pris på museumsentréen, trak dog i den gode retning. Efteråret bød på restriktioner og generel nedgang i besøgstillene på især de indendørs besøgssteder. December blev præget af en ny nedlukning, der er fortsat i 2021. Resultatet blev mere end en halvering af det samlede besøgstal på Nationalmuseets besøgssteder. Fra næsten 2 mio. gæster i 2019 til ca. 925.000 gæster i 2020. Og dette på trods af, at Frihedsmuseet genåbnede i juni i nye rammer efter branden i 2013, og at nogle besøgssteder havde en besøgstalsfremgang i sommerperioden.

Nationalmuseet København og Christiansborg tegner sig for den helt store nominelle tilbagegang i besøgstallet. Restriktionerne i sommermånederne, hvor indrejsende skulle kunne dokumentere minimum seks overnatninger, satte en dæmper på især storbyturismen. Og da sommermånedernes typiske museums- og slotsgæster i København i overvejende grad er internationale turister, kunne et pænt antal danske gæster ikke opveje fraværet af internationale gæster. Frilandsmuseet, Frøslevlejrens Museum, Kommandørgården på Rømø og Liselund Slotspark på Møn oplevede en besøgsfremgang, der især blev båret op af nogle velbesøgte sommermåneder. Generelt var opdelingen mellem København og den øvrige del af landet således meget tydelig i forhold til besøgstillene.

Der har været forskellige formidlingstiltag i løbet af 2020, som er værd at fremhæve. Åbningen af Frihedsmuseet er blevet godt modtaget og har medført stor interesse fra danskerne, der gerne vil lære mere om frihedskampen under 2. verdenskrig. Og forventningen er også, at museet vil blive et tilløbsstykke blandt internationale turister, når de vender tilbage til København. Frilandsmuseet har videreudviklet museets Ole Lund Kirkegaard-univers, og det er blevet et stort hit blandt især børnefamilier. Inden nedlukningen i foråret afsluttede Nationalmuseet København sin store Tysklandsudstilling, der var ledsaget af et omfattende aktivitetsprogram med foredrag, debatter, musik og omvisninger. Koblingen af udstilling og et stort aktivitetsprogram var en stor succes og vil også blive et koncept, som museet vil benytte fremadrettet. Under nedlukningen etablerede museet 'Omstillingen', der er en genoplivning af den gode gamle telefonomstillingscentral, som i årene 1880-1970'erne forbandt danskerne til hinanden. Den giver mulighed for, at danskerne kan ringe ind og få danmarkshistorien direkte hjem i stuen. Et tiltag, der særligt har skullet appellere til ældre og sårbare danskere. Omstillingen har haft ca. 5.000 brugere og kendskabet til tjenesten er nået bredt ud i hele landet på tværs af alder med 1 ud af 5 danskere, der har et kendskab til Omstillingen og 1 ud af 3 danskere, der er positivt stemte over for at benytte tilbuddet.

Forskning: Pr. 1. januar 2019 indførtes en ny struktur for forskningen, hvor forsknings- og samlingsarbejdet organisatorisk blev skilt ad med oprettelsen af en ny enhed "Samlinger". Der er endvidere indført produktionskrav til forskerne svarende til strukturen på de danske universiteter, ligesom der er indført krav om, at forskerne skal anvende tid til formidling som en fast del af deres arbejde. Forskernes produktion udtrykt ved ekstern finansiering og antal fagfællebedømte artikler er steget fra 2019 til 2020, og har i 2020 ligget på et tilfredsstillende niveau.

Bevaring af kulturarven: Året har været præget af en række store samlingsprojekter, hvoraf de vigtigste har været:

- Indhentning af museets registreringsefterslæb mhp. indfrielse af registreringsmålet i rammeaftalen i 2020
- Fortsættelse af nedpakningen af magasinerne til fraflytning trods mange måneders produktionstab ifm. nedlukningen,

For så vidt angår sagsbehandlingstiden for danefæ kan det desværre konstateres, at denne kun er faldet fra 2,9 år i 2019 til 2,8 år i 2020. Produktionen af afgørelser har (antal) dog ligget lidt over niveauet fra 2019. En del af forklaringen herpå er produktionstab i forbindelse med nedlukningen. For nærmere uddybning henvises til afsnit 2.4.2.

Administration og økonomi: Året har – også administrativt og økonomisk – været præget af corona-pandemien. Samlet set har coronaen i 2020 kostet museet ca. 75 mio. kr. i tabte publikumsindtægter og omkostninger til foranstaltninger vedr. smitteforebyggelse for publikum og ansatte. Derfor har museets økonomistyring i 2020 (fra nedlukningen d. 14. marts) primært været gearret på krisestyring – bl.a. med en stærkere central styring. Årets resultat skal blandt andet ses i lyset af denne indsats, og det er således lykkedes at reducere den samlede økonomiske problemstilling med ca. 20 mio. kr. inden for museets rammer. Dette er isoleret set tilfredsstillende – museets styring har virket –, men betyder også, at museet på den anden side af pandemien kommer til at skulle arbejde hårdt for at genetablere det momentum i udviklingen af publikumstilbuddet, som man kunne se resultaterne af i 2019.

Udfordringerne har ikke kun ligget på det økonomiske område, således er museets publikumsdrift blevet grundlæggende omkalfatret, så publikum sikkert kan besøge museet og deltage i aktiviteter uden at blive smittet. Det er meget tilfredsstillende at kunne konstatere, at den store indsats har virket, og at museet har kunnet tegne publikumssucceser med rekordår på udendørs besøgssteder, især Frilandsmuseet, Liselund, Frøslevlejren og Kommandørgården på Rømø, ligesom den længe ventede genåbning af Frihedsmuseet i juli også er forløbet tilfredsstillende.

2.3 Kerneopgaver

2.3.1 Opgaver og ressourcer: skematisk oversigt

Dette afsnit har til formål at beskrive hovedkonto 21.33.11. Nationalmuseets opgaver og dertilhørende ressourceforbrug.

Tabel 3. Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

1000 kr., løbende priser	Bevilling (FL+TB)	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Generelle fællesomkostninger				
910. Heraf Generel ledelse	-14.195,0	-995,9	12.446,3	-2.744,6
920. Heraf Økonomi, HR og strategi	-30.060,0	-13.683,8	46.888,6	3.144,8

930. Heraf IT	-16.700,0	-357,4	9.509,3	-7.548,1
940. Heraf bygninger og intern service	-22.545,0	-16.926,3	56.275,5	16.804,2
100. Formidling	-109.954,0	-84.514,6	175.277,6	-19.191,0
200. Bevaring af kulturarven	-45.122,0	-18.002,4	65.257,3	2.132,9
300. Forskning	-32.824,0	-28.663,9	73.682,8	12.194,9
I alt	-271.400,0	-163.144,3	439.337,4	4.793,1

Note: Tabel 3. omfatter hovedkonto §21.33.11. Nationalmuseet. Formålsaktiviteterne 100-300 dækker museets lovbestemte opgaver, jf. museumslovens § 2.

Kilde: Finanslov 2020 og Navision Stat.

Metode for opgørelse af udgifter per opgave

Sammenfatningen af Nationalmuseets økonomi for de hovedopgaver, som fremgår af museets paragraf på finansloven, er fordelt på indtægtsført bevilling, øvrige indtægter og omkostninger. Fordelingen af både indtægter og udgifter er baseret på den interne budgettering og kontering på formålsaktiviteter i regnskabet. Fordelingen af generelle fællesomkostninger følger Økonomistyrelsens retningslinjer samt Kulturministeriets supplerende retningslinjer herfor på museumsområdet.

Kommentarer til tabel 3

Nationalmuseets opgaver er overordnet fastsat i museumsloven (LBK 358 af 8/4 2014). Ifølge denne skal museet tilgængeliggøre, formidle, bevare og forske i kulturarven med henblik på at give brugerne indsigt i og oplevelser af kulturarven nu og i fremtiden.

Der kan findes yderligere oplysninger om Nationalmuseets opgaver og virksomhed på www.natmus.dk.

2.3.2 Opgaver og ressourcer: uddybende oplysninger

Nationalmuseets driftsomkostninger udgjorde i alt 439,3 mio. kr. i 2020. Beløbets sammensætning fremgår af Tabel 6. Resultatopgørelse, jf. nedenfor. Det skal bemærkes, at den indtægtsførte bevilling er lig den oprindelige finanslovbevilling justeret med de givne tillægsbevillinger og aktstykker gennem året. Fordelingen på formål er et skøn, udarbejdet inden den endelige budgetlægning på museet finder sted. I den forbindelse vil der typisk ske justeringer i fordelingen på formål, såvel som i størrelsen af indtægts- og udgiftsbudgetterne.

Museets indtægter er faldet fra 2019 til 2020. Dette er en følge af corona-pandemien, som betød, at Nationalmuseet var lukket for besøgende en del af året, samt generelt havde færre besøgende, jf. bemærkninger til resultatmål 1. nedenfor. Der henvises i øvrigt til forklaring på nettoresultatet ovenfor.

Som det fremgår af den ovenstående tabel, er der tale om en vis omfordeling inden for Generel ledelse og administration/Hjælpefunktioner, og en mere markant omfordeling fra Formidling til Bevaring og Forskning. Dette skyldes især, at alle museets entréindtægter (og andre aktivitetsbestemte indtægter) regnskabsføres under Formidling, men også anvendes under andre formål. I ovenstående tabel er de finansministerielle og departementale kompensationer som følge af corona-restriktionerne – i alt 50,9 mio. kr. – placeret under hovedformål 100. Formidling.

2.4 Målrapportering

2.4.1 Målrapportering: Oversigt over årets resultatopfyldelse

Nationalmuseet har for 2020 haft i alt 7 resultatmål, hvoraf 2 er opfyldt, 1 er delvist opfyldt, og 1 ikke er opfyldt, mens 3 andre heller ikke er opfyldt grundet corona-pandemien.

Tabel 4: Årets resultatopfyldelse

Kerneopgave	Resultatmål	Målopfyldelse i 2020
Formidling	Nationalmuseet vil fastholde sin position som hele Danmarks museum og tiltrække flere besøgende	Ikke opfyldt grundet corona-pandemien.
	Nationalmuseet vil bidrage til at styrke turismen i Danmark	Ikke opfyldt grundet corona-pandemien.
	Nationalmuseet vil i samarbejde med undervisningsverdenen nå endnu bredere ud og udnytte mulighederne i de nye reformer for folkeskolen og gymnasiet	Ikke opfyldt grundet corona-pandemien.
Bevaring af kulturarven	Nationalmuseet vil øge overblikket over museets samlinger samt øge tilgængeligheden her til	Delvist opfyldt.
	Nationalmuseet vil forbedre bevaringen af museets magasinrede samlinger	Opfyldt
	Nationalmuseet vil sænke sagsbehandlingstiden ved behandling af danefæsager	Ikke opfyldt
Forskning	Nationalmuseet vil fastholde sin position som en forskningstung, nationalt og internationalt anerkendt institution.	Opfyldt

Et resultatmål om, at "Nationalmuseet vil bidrage til udviklingen af en national strategi for de kulturhistoriske museers samlingsvaretagelse, herunder indsamling" udgik i 2017-2019, men blev genindsat i

2020. Grundet corona-restriktioner har det dog ikke været muligt at igangsætte projektet. Museet forventer at starte projektet i dialog med SLKS fra medio 2021.

Målrapporteringen vedrørende 2020 bærer stort præg af den force majeure-tilstand, som corona-pandemien har medført, og de nedenstående analyser skal derfor læses med dette in mente. De angivne resultater under de enkelte mål skal tages med forbehold, da kvaliteten af eksempelvis data fra Den nationale brugerundersøgelse er upræcis, blandt andet fordi der ikke har været mulighed for at indsamle data under de forskellige nedlukningsperioder.

Resultatmål 1: Nationalmuseet vil fastholde sin position som hele Danmarks museum og tiltrække flere besøgende

Resultatmålet handler om museets ambition om at gøre historien om os alle interessant for de fleste.

Resultatmål 1: Nationalmuseet vil fastholde sin position som hele Danmarks museum og tiltrække flere besøgende					
Operationelt mål/nøgletal/indikator*	2017 R	2018 R	2019 R	2020 B	2020 R
Antal besøgende (mio.)	1,86	1,83	1,98	1,87	÷ (0,92)
Antal besøgende børn og unge u18 (eksklusiv skoletjeneste) (mio.)	0,24	0,23	0,26	0,25	÷ (0,18)
Den Nationale Brugerundersøgelse (DNB):	PP: 30%	PP: 38%	PP: 37%	PP: ≥ 42%	✓ (68)%
Andel besøgende 0-14 med bopæl i Danmark (NM KBH/PP, Frilandsmuseet og Kronborg)	FLM: 83%	FLM: 80%	-	FLM: ≥ 80%	✓ (98)%
	KRB: 31%	KRB: 34%	KRB: 26%	KRB: ≥ 30%	✓ (58)%
DNB: Danske besøgende 0-14 med bopæl uden for museets region (NM KBH/PP og Kronborg)**	-	NM: 40%	PP: 38%	PP: 40%	✓ (40)%
		FLM: 17%	-	FLM: 17%	÷ (16)%
		KRB: 52%	KRB: 42%	KRB: 52%	÷ (46)%
DNB: Uddannelsesbaggrund – besøgende 0-14 uden lang videregående uddannelse (min. igangværende) (NM KBH/PP, Frilandsmuseet og Kronborg)	PP: 49 %	PP: 48%	PP: 52%	PP: ≥ 52%	✓ (64)%
	FLM: 62 %	FLM: 62%	-	FLM: ≥ 62%	✓ (63)%
	KRB: 50%	KRB: 51%	KRB: 50%	KRB: ≥ 52%	✓ (54)%
DNB: Andel af mandlige besøgende 0-14 (NM KBH/PP, Frilandsmuseet og Kronborg)	PP: 47%	PP: 46%	PP: 45%	PP: ≥ 46%	÷ (40)%
	FLM: 43%	FLM: 34%	-	FLM: ≥ 35%	✓ (45)%
	KRB: 43%	KRB: 42%	KRB: 42%	KRB: ≥ 41%	✓ (41)%
DNB: Samlet vurdering af museumsoplevelsen (1-10) (NM KBH/PP, Frilandsmuseet og Kronborg)	PP: 8,2	PP: 8,4	PP: 8,3	PP: ≥ 8,2	✓ (8,3)
	FLM: 8,8	FLM: 8,8	-	FLM: ≥ 8,5	✓ (8,5)
	KRB: 8,4	KRB: 8,6	KRB: 8,5	KRB: ≥ 8,5	✓ (8,5)
DNB: Egnethed for børn (1-10)	Egnethed børn:	Egnethed børn:	Egnethed børn:	Egnethed børn:	Egnethed børn:
	PP: 7,6	PP: 7,7	PP: 7,8	PP: ≥ 7,7	✓ (7,7)
	FLM: 8,6	FLM: 8,5	-	FLM: ≥ 8,5	✓ (8,7)
	KRB: 7,7	KRB: 7,8	KRB: 7,7	KRB: ≥ 7,5	÷ (7,4)
Mulighed for at deltage aktivt (1-10) (NM KBH/PP, Frilandsmuseet og Kronborg)	Aktiv deltage:	Aktiv deltage:	Aktiv deltage:	Aktiv deltage:	Aktiv deltage:
	PP: 6,4	PP: 6,8	PP: 6,9	PP: ≥ 6,5	÷ (6,4)
	FLM: 7,4	FLM: 7,5	-	FLM: ≥ 7,0	✓ (7,8)

	KRB: 7,1	KRB: 7,5	KRB: 6,9	KRB: ≥ 7,0	÷ (6,5)
--	----------	----------	----------	------------	---------

* Operationelle mål er markeret med fed.

** Målopfyldelsen for 2020 er opgjort med udgangspunkt i R2018, idet der ikke har været opstillet et operationelt mål for 2020.

Da året begyndte, var der stor optimisme at spore på Nationalmuseet. 2019 havde vist stor besøgsfremgang, og den strategiske retning med et stort publikumsfokus var begyndt at rod fæste sig i gæsternes bevidsthed og vise de resultater, som museet har ønsket at opnå. Derfor er det også ekstra hårdt at konstatere, at årets besøgstal er mere end halveret i forhold til 2019, og at besøgstallet ligeledes er under halvdelen af det opstillede måltal for 2020. Den forandringsproces, som museet gennemgår, og som publikum gerne skal mærke og tage til sig, har lidt et stort knæk som følge af pandemien, og bekymringen er, at det vil tage tid at genopbygge denne relation, når tilstandene i samfundet bliver normale igen. Og selv om nogle af de mindre besøgssteder alt i alt er kommet fint igennem 2020, så ændrer det ikke ved, at Nationalmuseet København, Christiansborg og Kronborg normalt er de helt store publikums-trækplastre, og disse tre steder har alle oplevet en massiv tilbagegang i 2020.

Målet, der vedrører større spredning i publikums uddannelsesbaggrund, er opfyldt i 2020. Det er positivt, men er også et udtryk for, at der har været færre internationale gæster end normalt, da de internationale gæster typisk har en længere uddannelse end den gennemsnitlige danske museumsgæst. Målsætningerne om brugertilfredshed er nået på de tre udvalgte museer og slotte, der indgår i målrapporteringen, og den børnesatsning, der har været på Nationalmuseet København i de seneste år, ser også ud til at have båret frugt i forhold til gæsternes vurdering af museet som et børnevenligt sted, da målet herom er indfriet på trods af, at Børnenes Museum og børneuniverset Sov Sødt har været lukket siden pandemien brød ud i Danmark. Andelen af børn blandt publikum er steget i 2020, og det stemmer godt overens med de forhold, der har gjort sig gældende i 2020, hvor danskerne – heriblandt de mange børnefamilier – fortrinsvis har holdt deres sommerferie i Danmark. Blandt de internationale turister er der ofte mange storbyturister, der kommer til Danmark uden børn.

Som et led i museets strategi arbejdes der med at afprøve og eksperimentere med nye formidlingsformer, og her har særligt koblingen af udstillinger med et aktivitetsprogram været et tiltag, der har givet gode erfaringer i 2020. Der har været stor interesse for de mange arrangementer i tilknytning til Tysklandsudstillingen på Nationalmuseet i København, der løb fra november 2019 og fire måneder frem. Og det samme gjorde sig gældende for udstillingen En skat til Danmark, der var blevet til i samarbejde med TV2. Desværre måtte en del af de planlagte arrangementer til denne udstilling, der blev vist i efteråret 2020, aflyses på grund af restriktioner som følge af corona-pandemien. Året har i det hele taget båret præg af, at langsigtet planlægning har været nærmest umuliggjort på grund af pandemiens uforudsigelige udvikling.

Konklusion

Grundet corona-pandemien er Nationalmuseets resultatmål om at fastholde sin position som hele Danmarks museum og tiltrække flere besøgende ikke opfyldt i 2020. Tendensen var ellers positiv i starten af året, men med coronaens indtog ender museet ud med et samlet besøgstal, der er under halvdelen af måltallet. En succesfuld åbning af Frihedsmuseet og høje besøgstal i Frøslevlejren, på Kommandørgården på Rømø, på Frilandsmuseet og på Liselund Slot opvejer ikke den store publikumstilbagegang i indre København (Prinsens Palæ, Christiansborg, Musikmuseet, Klunkelejligheden og Krigsmuseet) samt på Kronborg.

Det kan dog tilføjes, at museet under pandemien har forsøgt at flytte aktiviteten ud på de sociale medier. Og har haft ret stor succes dermed på bl.a. Facebook. Her har museet ramt 2,9 mio. danskere og har en høj interaktion.

Resultatmål 2: Nationalmuseet vil bidrage til at styrke turismen i Danmark

Resultatmålet knytter sig til museets vision om at være et af verdens førende kulturhistoriske museer, der tilbyder museumsoplevelser af internationalt format for et internationalt publikum.

Resultatmål 2: Nationalmuseet vil bidrage til at styrke turismen i Danmark					
Operationelt mål/nøgletal/indikator	2017 R	2018 R	2019 R	2020 B	2020 R
Antal udenlandske turister o18 (mio.)	0,73	0,73	0,82	0,76	✚ Ikke opfyldt, men tallet kan ikke opgøres (se note 1)
DNB: Samlet vurdering af museumsoplevelsen blandt udenlandske turister (1-10) (NM KBH og Kronborg)	NM: 8,2 KRB: 8,4	NM: 8,3 KRB: 8,6	NM: 8,4 KRB: 8,6	NM: ≥ 8,0 KRB: ≥ 8,5	✓ (8,5) ✓ (8,6)

* Operationelle mål er markeret med fed.

Note 1. Nationalmuseets opgørelse baseres normalt primært på Den Nationale Brugerundersøgelses (DNB) tal for turistandele. I 2020 blev indledt en indsamling af bopælsdata på de fleste besøgssteder, men det er grundet nedlukning mv. ikke gjort konsekvent alle steder og er ikke igangsat fra årets start. Derfor må DNB igen være udgangspunktet for 2020, og da der har været så store uregelmæssigheder i indsamlingen giver det ikke mening at give et bud på turistantallet.

Særligt Christiansborg, Kronborg og Nationalmuseet København har normalt en meget stor andel af udenlandske turister blandt de besøgende, og samlet set er fraværet af internationale gæster i 2020 nok den enkeltstående faktor, der har haft størst betydning for besøgstalsudviklingen i løbet af året. Det er desværre ikke muligt at give et præcist bud på antallet af internationale gæster på de forskellige museer og slotte, men undersøgelser fra Wonderful Copenhagen viser, at antallet af internationale overnatninger i København i 2020 var under en fjerdedel af 2019-antallet, og der vil normalt være en klar sammenhæng mellem internationale overnatninger og besøgstalsudviklingen på de turisttunge københavnske og nær-københavnske museer og slotte.

De få internationale turister, der har besøgt museerne og slottene har generelt vurderet brugeroplevelsen højt, på trods af at der ikke har været lavet særlige tiltag for de internationale gæster i sommerperioden, hvor al formidling blev målrettet et dansk publikum. Eksempelvis ændrede Kronborg konceptet 'Hamlet live', så det i højere grad talte til et dansk publikum, og konceptet 'Meet the Danes', som er udviklet til Nationalmuseet København, blev ikke gennemført.

Konklusion

Resultatmålet om, at Nationalmuseet vil bidrage til at styrke turismen i Danmark blev ikke opfyldt i 2020, og det kan alene tilskrives pandemiens betydning for turismeudviklingen. Internationale turismeorganisationer vurderer, at der kan gå lang tid, før turismen er på fode igen, så Nationalmuseet må derfor overveje sammensætningen af kommende års tiltag, så de flugter bedst muligt med ønsker og behov fra de gæster, der besøger de forskellige museer og slotte.

Resultatmål 3 Nationalmuseet vil i samarbejde med undervisningsverdenen nå endnu bredere ud og udnytte mulighederne i de nye reformer for folkeskolen og gymnasiet

Dette mål hænger sammen med museets mission om at styrke historiebevidstheden hos danskerne, også i forbindelse med skolernes og ungdomsuddannelsernes undervisning.

Resultatmål 3: Nationalmuseet vil i samarbejde med undervisningsverdenen nå endnu bredere ud og udnytte mulighederne i de nye reformer for folkeskolen og gymnasiet					
Operationelt mål/nøgletal/indikator	2017 R	2018 R	2019 R	2020 B	2020 R
Antal skoleelever (mio.)	0,13	0,15	0,14	0,15	÷ (0,06)
Andel skoleelever uden for hovedstadsregionen (NM KBH)	31%	36%	35%	40%	÷ (33)%

* Operationelle mål er markeret med fed.

Antallet af skoleelever, der fysisk har besøgt en af Nationalmuseets afdelinger i 2020, er – ikke overraskende – faldet markant og er meget langt fra det fastsatte måltal. Igen er den altovervejende årsag corona-pandemien og de restriktioner, den har medført. Restriktionerne har også haft betydning for den geografiske spredning blandt skoleklasserne, der har besøgt Nationalmuseet i København, da mange lejrskoleophold og lignende er blevet aflyst i 2020. Dermed er det fortrinsvis skoler fra hovedstadsregionen, der har besøgt museet i København, der er det af Nationalmuseets museer og slotte, der bliver besøgt af flest skoleelever.

Under nedlukningen i foråret udviklede Nationalmuseet gratis virtuelle historietimer med museets formidlere til de danske grundskoler og gymnasier via de forskellige digitale mødeplatforme. Undervisningstilbuddene har været baseret på samskabelse mellem museet og skolerne, så de virtuelle historietimer er skræddersyet lærernes behov, og tilbagemeldingerne fra de skoler, der har gjort brug af tilbudet har generelt været meget positive, og det er blevet fremhævet, at skoleklasser langt fra København på denne måde får en god mulighed for at gøre brug af museets tilbud.

Undervisningsforløbene for såvel grundskole som ungdomsuddannelser, der blev udviklet til Tysklands-udstillingen, var meget efterspurgt, og mere end 3.500 skoleelever havde undervisningsforløb i udstillingen i løbet af udstillingsperioden fra november 2019 til og med februar 2020. Der var så stor rift om de udbudte forløb, at museet måtte afvise flere interesserede af kapacitetshensyn, og efterspørgslen var sammenlignet med andre undervisningsforløb i forbindelse med udstillinger meget stor. Det viser, at museet har en bred appel, og at corona-pandemien er årsagen til den manglende målopfyldelse.

Konklusion

Resultatmålet om at Nationalmuseet i samarbejde med undervisningsverdenen vil nå endnu bredere ud og udnytte mulighederne i de nye reformer for folkeskolen og gymnasiet vurderes ikke at være opfyldt i 2020.

Det bør dog tilføjes, at museet har eksperimenteret med digital hjemmeundervisning, og at det har vakt interesse og begejstring at få en formidler med igennem *teams*.

Resultatmål 4: Nationalmuseet vil øge overblikket over museets samlinger samt øge tilgængeligheden hertil

Resultatmålet handler om, at Nationalmuseets samlinger skal være digitalt registrerede og elektronisk tilgængelige. I rammeaftalen er det operationaliseret som, at der skal ske elektronisk registrering af i alt 600.000 nye digitale registreringsposter og, at oplysninger skal gøres tilgængelige ved at data migreres til SARA.

Resultatmål 4: Nationalmuseet vil øge overblikket over museets samlinger samt øge tilgængeligheden hertil					
Operationelt mål/nøgletal/indikator*	2017 R	2018 R	2019 R	2020 B	2020 R
Antal migrerede registreringsposter til SARA herunder indberetning til Museernes Samlinger	-	-	1.717.458, svarende til alle museets digitale genstandsregistreringer	Al løbende tilvækst i digitale registreringsposter lægges i SARA	Årets tilvækst er klar til SARA, men indregistreringen er forsinket
Antal analoge registreringsposter, der registreres digitalt	>185.000	>190.000	>190.000	> 35.000	÷ (29.757)

* Operationelle mål er markeret med fed.

SARA

Nationalmuseet vil i 2020 sikre, at al løbende tilvækst i digitale registreringsposter migreres til SARA. Status er, at al tilvækst i samlingerne er klargjort til registrering i SARA. Selve indregistreringen sker dog først i marts 2021, dvs. forsinket.

Registreringsposter fra analog til digital

I 2020 blev der tilsammen oprettet 29.757 registreringsposter i Nationalmuseets registreringsbaser (digitale baser samt Krigshistorisk Samlings IND-registrant (word-filer)). Heraf udgjorde danefæ 12.007 poster. Museets største tilvækst i 2020 er således dels danefæ, og dels en større efterslæbsregistrering på Danmarks Oldtid på knap 16.000 genstande, som er oprettede i forbindelse med samlingsrevision ved nedpakning til flytning til nyt magasin (VIP-projektet).

På grund af corona-hjemsendelse har registreringsarbejdet, som kræver, at man er til stede på magasin mv. været sat i stå i perioder, og årets tal er derfor lave sammenlignet med tidligere års registreringer.

Konklusion

Resultatmålet om, at 'Nationalmuseet vil øge overblikket over museets samlinger samt øge tilgængeligheden hertil' anses på den baggrund for delvist opfyldt i 2020.

Resultatmål 5: Nationalmuseet vil forbedre bevaringen af museets magasinerede samlinger

Resultatmålet handler om, at Nationalmuseets samlinger skal opbevares under betryggende vilkår. Målene er formuleret under indtryk af opførelsen af det nye fællesmagasin med Det Kgl. Bibliotek med SLKS som bygherre. Det nye fællesmagasin skal således rumme op mod halvdelen af Nationalmuseets samlinger.

Forbedringen af opbevaringsforholdene sker i aftaleperioden således ved afviklingen af dårligere magasiner (ved nedpakning) med henblik på indflytning af genstande herfra i det nye fællesmagasin, dels ved opretholdelse af kvaliteten i de magasiner, som museet fortsat anvender.

I rammeaftalen er der på den baggrund formuleret to operationelle mål: Et handler om nedpakning af genstande (måles i m³) med henblik på flytning, et andet handler om kvaliteten (målt i TWPI – time

weighted preservation index) af de resterende magasiner med særligt fokus på faciliteterne i Brede og i Ørholm. Målsætningen vedrørende TWPI er konkret, at magasinerne i Brede og Ørholm skal holde en gennemsnitlig TWPI på mindst 45 (kategori OK).

Skematisk afrapportering på operationelle mål og eventuelle nøgletal/indikatorer

Resultatmål 5: Nationalmuseet vil forbedre bevaringen af museets magasinerede samlinger					
Operationelt mål/nøgletal/indikator*	2017 R	2018 R	2019 R	2020 B	2020 R
Antal nedpakkede kubikmeter til nyt fællesmagasin	429 m ³	1.613 m ³	229 m ³	5.200 m ³ samlet for perioden	✓ (5.571 m ³)
<i>Bevaringskvalitet i NM's eksisterende magasinmasse målt ved Time Weighted Preservation Index (TWPI) opretholdes:</i>					
TWPI for magasiner i Brede	Brede: 64	Brede: 56	Brede: 57	Brede >45	✓ Brede: (59,6)
TWPI for magasiner i Ørholm	Ørholm: 59	Ørholm: 55	Ørholm: 57	Ørholm >45	✓ Ørholm: (56,0)

* Operationelle mål er markeret med fed.

Nedpakning

Det bemærkes, at situationen siden rammeaftalens indgåelse er ændret således, at også Ørholm nu ventes fraflyttet. Det operationelle mål er dog opretholdt, da fraflytningen ikke sker før efter rammeaftalens udløb, dvs. at magasinkvaliteten stadig skal monitoreres med henblik på at undgå skader på genstandene der.

Nationalmuseet har i 2020 – nedlukningsperioder frasat – fokuseret hele indsatsen på nedpakning af oldsager fra magasinerne i Ørholm, hvor der er i året er nedpakket 278 m³. I produktionsplanen for at nå det ambitiøse mål på 5.200 m³ indgik også endelig klargøring af 2.900 m³ genstande, som henstår nedpakket på fjernmagasin i Islev. Efter planen skulle disse således have været flyttet i 2020. Fællesmagasinet står efter en mindre forsinkelse imidlertid først færdigt i 2022, hvorfor dette ikke er sket.

Totalt er der pr. 31. december 2020 flytteforberedt (nedpakket) 5.571 m³ genstande (inkl. de 2.900 m³ genstande i Islev). Samlet set har museet således nået nedpakkingsmålet for aftaleperioden – de store udsving i m³ fra år til år skyldes i første linje samlingernes beskaffenhed; således fylder oldsager relativt mindre end etnografiske genstande eller genstande fra nyere tid. Eksempelvis dækker de 278 m³ i 2020 over 54.312 registreringsposter (hver registreringspost dækker videre over en eller flere fysiske genstande), mens de 2.900 m³ i Islev tilsvarende kun dækker over ca. 15.000 registreringsposter.

TWPI

Årets måling viser, at ud af de 20 magasinrum i Brede var 3 i kategorien GOD, 17 i kategori OK og 0 i kategorien RISIKO. Gennemsnitlig TWPI for magasinerne i Brede (vægtet efter størrelse på magasinrummene) ligger på 59,6 og det operationelle mål vedr. magasinerne i Brede er derfor opfyldt.

I Ørholm viser målingen, at ud af 31 magasinrum i Ørholm var 1 i kategorien GOD, 22 i kategorien OK og 4 i kategorien RISIKO – de sidste 4 magasinrum har ikke opsat målere, da der er tale om midlertidigt oplag. Gennemsnitlig TWPI for magasinerne i Ørholm (vægtet efter størrelse på magasinrummene) ligger på 56 og målet vedr. Ørholm er derfor opfyldt, museet har dog opmærksomhed på de 4 magasinrum, der nu ligger i kategorien RISIKO.

Set i forhold til 2019 er der samlet set tale om status quo – med en marginal forbedring i Brede og en marginal forværring i Ørholm.

Konklusion

Resultatmålet om, at Nationalmuseet vil forbedre bevaringen af museets magasinerede samlinger anses på den baggrund for opfyldt i 2020.

Resultatmål 6: Nationalmuseet vil sænke sagsbehandlingstiden ved behandling af danefæsager

Resultatmålet handler om, at Nationalmuseets sagsbehandlingstid for afgørelse af danefæsager skal nedbringes. Baggrunden for målet var den situation, at museets sagsbehandlingstid på grund af en meget stor vækst i antal sager var blevet endog meget lang.

Operationelt mål/nøgletal/indikator*	2017 R	2018 R	2019 R	2020 B	2020 R
Sagsbehandlingstider, gennemsnit	2,5 år	2,7 år	2,9 år	1,5 år	÷ (2,8) år
NM vil fortsat fokusere på at effektivisere sagsgangene i arbejdet med danefæ i dialog med de lokale statsanerkendte kulturhistoriske museer med et arkæologisk ansvarsområde			Redegørelse i årsrapporten	Redegørelse, i årsrapporten	Redegørelse i årsrapporten

* Operationelle mål er markeret med fed.

Varetagelsen af danefæområdet herunder danefæsagsbehandlingen er en af Nationalmuseets væsentligste hovedmuseumsopgaver og detektorarkæologiens popularitet er voksende.

Der var en forventning om at modtage flere genstande til danefævurdering i 2020. Der har ligget et stort antal genstande og afventet sagsbehandling på lokalmuseerne i 2019 og der har været meget stor aktivitet på markerne i år, men hjemsendelsesperioder (pga. corona-pandemien) har også betydet, at det har været vanskeligt for lokalmuseerne at modtage og sagsbehandle genstande og danefækaravanen har kun nået at afhente genstande fra Sjællands museer. Der er derfor kun, som det fremgår af nedenstående tabel, indkommet 891 sager til vurdering.

Årstal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Genstande indkomne	5.556	7.176	9.756	17.055	14.364	17.385	8.537	9.149
Sager Indkomne	728	1.034	1.137	2.047	2.194	2.463	926	891
Udsendte Danefæbreve	320	502	551	585	527	2.554	2.558	2.621

Målet i rammeaftalen var at nedbringe den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til 1,5 år med udgangen af 2020, og det var også forventningen ved årets begyndelse at tangere dette mål.

Det er således lykkedes museet at skabe et system, der kan håndtere sagsbehandlingen af ca. 2.800-3.000 sager årligt afhængig af kompleksiteten. Det svarer til forventningen om antal nyindkomne sager i en årgang.

Under hjemsendelsesperioden blev det imidlertid nødvendigt at omlægge fokus for sagsbehandlingsarbejdet fra at nedbringe sagsbehandlingstiden til at få afviklet de processer, der kan gennemføres hjemmefra. Det har betydet en prioritering af at afvikle efterslæb på indjournalisering, så alle sager indkommet, er klar til danefævurdering. Afgørelser er ligeledes fortsat, men det er knap så effektivt, når udsendelse og anvisning til udbetaling af danefægødtgørelse, først har kunnet forløbe efter fremmøde. Der

arbejdes på en løsning der kan gøre udbetalingsprocessen mulig under hjemmearbejde, men udsendelse kræver fremmøde.

I de perioder hvor det har været muligt at møde ind på arbejde har fokus været tilbage på, at nedbringe sagsbehandlingstiden og der er trods de mange måneder med hjemmearbejde, blevet afsluttet 2.621 sager i 2020. Men den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 2,8 år, og da det ikke har været muligt at arbejde målrettet på at nedbringe sagsbehandlingstiden hele året, er forventningen (afhængig af muligheden for at møde ind på arbejde), at kunne tangere en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 1,5 år ved udgangen 2021. Derfor er de 1,5 års sagsbehandlingstid også forudsat som mål for 2021 i museets nye rammeaftale for perioden 2021-24.

Den nye rammeaftale indeholder herudover et mål om yderligere effektivisering af processen i samarbejde med SLKS og de øvrige arkæologiske museer. Effektivisering forudsætter således, at museernes fundanmeldelser kan foretages i et system hvor data kan fødes ind af detektorføreren selv og som kan videregive data til de relevante myndighedssystemer, herunder SARA, uden yderligere manuelle processer.

Nationalmuseet er i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen om dette.

Resultatmålet om sagsbehandlingstiden for danefæ anses på den baggrund for ikke opfyldt.

Resultatmål 8: Nationalmuseet vil fastholde sin position som en forskningstung, nationalt og internationalt anerkendt institution

Resultatmålet handler om, at Nationalmuseet skal holde niveauet for sin forskning i rammeaftaleperioden.

Resultatmål 8: Nationalmuseet vil fastholde sin position som en forskningstung, nationalt og internationalt anerkendt institution					
Operationelt mål/nøgletal/indikator*	2017 R	2018 R	2019 R	2020 B	2020 R
Årligt minimumsbeløb for tilskudsfinansieret forskning (mio. kr.)	43,1	33,9	39,4	30	✓ (36,5)
Antal fagfællebedømte udgivelser (artikler og publikationer)	96	120	93	100	✓ (122)
Antal forskningspublikationer	159	183	200	120	✓ (232)
Antal forskningsformidlingspublikationer	66	56	64	70	✓ (92)
Nationalmuseet vil udvikle forpligtende forskningssamarbejde såvel nationalt som internationalt, samt profilere museets forskningsresultater stærkere i samfundet for herigennem at øge interessen for kulturhistorie og kulturarv i skoler, gymnasier, hos dagspressen og publikum.	Redegørelse	Redegørelse	Redegørelse	Redegørelse	Redegørelse (Se nedenfor)
NM ønsker at understøtte et kvalificeret generationsskifte inden for forskningen gennem fastholdelse af 1-2 ph.d. stipendier pr. år.	9 ph.d. stipendier	6 ph.d. stipendier	7 ph.d. stipendier	1-2 ph.d.-stipendiater	✓ 7 ph.d.-stipendiater

* Operationelle mål er markeret med fed.

Forskning

Forskningen på Nationalmuseet har i 2020, som alle andre steder været præget af nedlukningerne i forbindelse med corona-pandemien. Et mål har været så vidt muligt at fortsætte den konsolidering af ændringer, som blev indført i 2019, og et særligt fokus har været på at operationalisere museets strategi i

forskningen. Endvidere har forskere og formidlere arbejdet på at udvikle forslag til museets kommende forsknings- og formidlingssatsninger. Disse forslag gennemgår en udvælgelsesproces, som er baseret på de tre elementer ”self”, ”public” og ”peer”. Således gennemførtes de to første i 2020, nemlig medarbejdernes egne forslag (self), som ledte til 18 temaforslag. Heraf udvalgte direktionen ti, som blev genstand for en opinionsundersøgelse af interessen i befolkningen (public). Herfra blev seks temaer sendt videre til den sidste fase, en fagfællebedømmelse (peer), som finder sted i 2021.

Nationalmuseet har i 2020 endvidere haft mulighed for at ansætte tre nye forskningsprofessorer, heraf to som prof. MSO, hvilket bringer det totale antal op på fem. Hertil har museet to adjungerede professorer.

Forskningsfinansiering

Den tilskudsfinansierede forskning udgjorde 36,5 mio. kr. i 2020. Beløbet afspejler forbrug i året. Museet har i 2020 indhentet yderligere tilsagn om eksterne forskningsmidler.

Forskningspublikationer

Der er i 2020 produceret 232 forskningspublikationer, hvoraf 122 er fagfællebedømte.

Forskningssamarbejder

Nationalmuseet har i 2020 fastholdt og udvidet forskningssamarbejder med forsknings- og kulturinstitutioner såvel i Danmark som i udlandet.

Ph.d.-stipendiater

Nationalmuseet har i 2020 beskæftiget syv ph.d.-stipendiater fordelt på alle fire forskningsenheder. Desuden er yderligere syv ph.d.-stipendiater tilknyttet tre af museets forskningsenheder.

Konklusion

Resultatmålet om, at Nationalmuseet vil fastholde sin position som forskningstung, nationalt og internationalt anerkendt institution er samlet set opfyldt.

2.5 Forventninger til det kommende år

Tabel 5. Forventninger til det kommende år

Mio. kr., løbende priser	Regnskab 2020	Grundbudget 2021
Bevilling og øvrige indtægter	-434,5	-404,3
Udgifter	439,3	451,3
Resultat	4,8	47,0

Note: Nationalmuseets økonomiske resultat 2020 og forventninger til det kommende år omfatter den virksomhedsbærende hovedkonto § 21.33.11. Nationalmuseet

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakke) og Grundbudget 2020.

Økonomi: 2021 vil som 2020 komme til at være præget af corona-pandemien. Museet forventer ved indgangen til 2021 et underskud på ca. 47 mio. kr., hvoraf museet har indmeldt skønsmæssigt, at kunne spare 10-15 mio. kr. inden for egne rammer.

I al væsentligt skyldes det forventede underskud manglende indtægter for godt 46 mio. kr., mens der på udgiftssiden dels er nogle merudgifter knyttet til corona-pandemien, samt engangsudgifter knyttet til forberedelse af flytning af samlinger til det nye fællesmagasin.

Corona-pandemien har medført et markant fald i antallet af besøgende og i besøgsstedernes indtægter i 2020, hvilket forventes at fortsætte i 2021. Helt generelt var museets budgetlægning for 2021 i forbindelse med udarbejdelse af grundbudgettet således baseret på en forudsat langsom genåbning af landet fra starten af året, hvor museet i årets første kvartal forventede at se 25% af det antal turister, der normalt optræder i det kvartal, stigende til 70% af det normale antal turister i årets sidste kvartal. Der var således ikke taget højde for, at museet ville være underlagt en decideret nedlukning i årets første måneder, men alene at restriktioner (både i forhold til rejseaktivitet og de fysiske rammer på besøgsstederne) ville reducere omfanget af antal besøgende.

Udgangspunktet for udgiftsbudgettet har været, at afvikle museets aktiviteter og virke i normalt omfang, om end med færre besøgende. Udgifter, der er direkte forbundne med indtægter, fx varekøb til butikker, er tilpasset de reducerede indtægtsbudgetter. Der er endvidere budgetteret med gennemførelse af museale forpligtelser – forskning og konservering mv. – som hidtil, samt med variable udgifter som i tidligere år – herunder sæsonansatte og variable driftsudgifter (afholdelse af udstillinger, festivaler og andre arrangementer, markedsføring og formidling).

En række af disse variable udgifter afholdes først i sommerhalvåret eller senere endnu og kan derfor skaleres, alt efter hvordan corona-epidemien og besøgstallene udvikler sig hen over vinteren og foråret. På enkelte områder har det imidlertid været nødvendigt, at opjustere udgifterne: Frihedsmuseet er nu overgået til helårsåbent (efter genåbningen i sommeren 2020), flytteforberedelser til nyt magasin er blevet prioriteret mhp. effektiv indflytning fra 2022, og der er indregnet ekstra udgifter til corona-foranstaltninger. Omvendt forventes færre udgifter til indkøb af varer til butikker, kiosker og caféer samt til sæsonansættelser. For sæsonansættelserne er kun en lille del af effekten indregnet i budgetterne på nuværende tidspunkt.

Året er imidlertid startet med fuld nedlukning, så situationen bliver formentlig forværret i forhold til det billede. Det er dog svært at forudse effekterne af den vaccine, der i øjeblikket udrulles og effekten af museets sommerprogram, der vil være skræddersyet til et dansk publikum, der ikke kan rejse til udlandet. Museet vil følge situationen tæt og bibeholde den centrale (krise-)styring af økonomien i 2021.

Fagligt: Nationalmuseet har en ambition om i 2030 at være hele Danmarks museum. Denne ambition er afspejlet i museets nye rammeaftale med Kulturministeriet (dækkende perioden 2021-2024) og involverer *for det første* alle museets besøgssteder og kontaktflader med danskerne og i særdeleshed Nationalmuseet i København (Prinsens Palæ). I 2030 skal det være Danmarks bedst besøgte museum med 1 mio. gæster om året. Forberedelsen og finansieringen af 'Nationalmuseet 2030' vil i 2021 og i de følgende år være den væsentligste udviklingsopgave for museet.

Det involverer *for det andet* også museets omverden – i første linje de øvrige museer i Danmark. Nationalmuseet vil udvikle sin rolle som hovedmuseum i samarbejde med SLKS og kollegerne i museums-væsnet og i større omfang at bringe sine samlinger i spil ved at arbejde for, at en større del af den nationale kulturarv bliver tilgængelig for lokalmuseerne, f.eks. via overdragelse. Denne indsats er allerede startet og vil tage fart i 2021 i de følgende år. Nationalmuseet vil også søge at intensivere sit samarbejde med de kommuner, som besøgsstederne ligger i – dette dels for at sikre lokalt engagement, dels for at udbygge museets muligheder for via partnerskaber at løfte fondsmidler til lokale tiltag på besøgsstederne.

For det tredje involverer det danskerne. Nationalmuseet vil i 2021 udbygge sit Mediehus 'Vores tid' med endnu flere tilbud (podcasts, film og andre medietilbud) i samarbejde med andre museer og med professionelle aktører i mediebranchen. Når danskerne ikke kan komme til museet, må museet komme til dem. Et særligt fokusområde vil være de grupper i samfundet, der grundet corona-pandemien sidder isolerede derhjemme – museets satsning fra 2020 'Omstillingen' vil således fortsætte i ny form i 2021.

I forhold til 2020 vil der herudover ske en mere markant aktivering af museets udendørs attraktioner, naturligvis besøgsstederne Frilandsmuseet, Frøslevlejren og Trelleborg mv., men også parkanlægget ved Brede Værk, hvor museet planlægger at gennemføre et udendørs event 'Danskerne og deres biler', som udvikles i samarbejde med den tidligere racerfører Thorkild Thyrring.

Herudover er det planen op til sommerferien at åbne vikingedstillingen 'Togtet' i Prinsens Palæ og udstillingen 'Kongerækken' på Kronborg, sidstnævnte udvikles i samarbejde med Jim Lyngvild. Hertil kommer en række formidlingstiltag og mindre udstillinger rundt på besøgsstederne.

Af øvrige større formidlingsprojekter, der løber af stablen i de kommende år, kan nævnes: Den genskabte borg på Trelleborg, etablering af et vikingecenter på gården Anesminde i Jelling (ligger i umiddelbar nærhed af Kongernes Jelling) samt udvikling og etablering af udstillingen Krigeren i et samarbejde mellem Moesgård Museum og Krigsmuseet.

Andre museale opgaver, der vil være centrale i 2021 og som er indeholdt i rammeaftalen er:

- at fortsætte flytteforberedelserne til indflytning i nyt fællesmagasin fra 2022; målet for 2021 er at fortsætte nedpakningen og have flytteplanen klar i samarbejde med det Kgl. Bibliotek,
- at arbejde videre med at nedbringe sagsbehandlingstiden for danefæsager (i 2021 er måltallet 1,5 år) og fremlægge en analyse af museets antikvariske opgaver,
- på baggrund af nyligt (december 2020) udført bygnings-syn at fremlægge en opdateret bygningsstrategi med henblik på at nedbringe vedligeholdelseefterslæbet for museets bygninger.

3. Regnskab

Nationalmuseets indtægter og udgifter er i balance således, at museet går ud af 2020 med et videreførselsbeløb på 0,7 mio. kr.

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis

Der er i dette afsnit af årsrapporten anvendt uddata fra Statens Koncern System, Navision Stat og SB (egenkapitalforklaringen og resultatdisponeringen).

Regnskabspraksis har taget udgangspunkt i de regnskabsregler og principper, som Økonomistyrelsen har opstillet for omkostningsregnskaber og bevillinger.

Årsrapporten for 2020 er opstillet efter Økonomistyrelsens regnskabsprincipper.

Ændringerne i regnskabsbekendtgørelsen (nr. 116 af 19. februar 2018) har ikke haft betydning for Nationalmuseets værdiansættelse af tilgodehavender.

I 2020 er regnskabspraksis for værdiansættelse af feriepengeforpligtelsen ændret, således at det arbejdsgivebetalte pensionsbidrag og tjenestemandspensionsbidrag til § 36 Pensionsvæsenet nu medtages i beregning af skyldig løn under ferie. Den anvendte regnskabspraksis er ændret som følge af aktstykke 291 (Folketingsår 2019/2020). Ændringen i værdiansættelse af feriepengeforpligtelsen er registreret som en primokorrektion på balancen og har medført, at feriepengeforpligtelsen er opreguleret med 4,6 mio. kr.

Nationalmuseets tilskudsmidler

Nationalmuseets tilskudsmidler registreres på to separate delregnskaber – underkonto. 95. Tilskudsfinansieret Forskningsvirksomhed og underkonto. 97. Andre Tilskudsfinansierede Aktiviteter. Der registreres med separate projektnumre. Håndteringen af tilskudsmidlerne følger Budgetvejledning 2016, BV 2.6.9 Tilskudsfinansierede aktiviteter og BV 2.6.10 Tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter. Der foretages en månedlig afstemning af de to konti, således at de går i nul, jf. Kulturministeriets ministerieinstruks af oktober 2016. Hvis der er overskud på et projekt tilbagebetales midlerne til tilskudsgiver. Hvis der ikke er tilstrækkelige tilskudsmidler til at gennemføre projektet dækkes de resterende omkostninger af almindelig virksomhed.

3.2 Resultatopgørelse mv.

Tabel 6. Resultatopgørelse

1000 kr., løbende priser	2019	2020	2021
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling	-214.600,0	-271.400,0	-222.800,0
Indtægtsført bevilling i alt	-214.600,0	-271.400,0	-222.800,0
Salg af varer og tjenesteydelser	-153.399,5	-69.608,7	-101.500,0
Eksternt salg af varer og tjenesteydelser	-149.586,2	-68.547,7	-100.500,0
Internt statsligt salg af varer og tjenesteydelser	-3.813,3	-1.061,0	-1.000,0
Tilskud til egen drift	-71.818,4	-81.043,3	-80.000,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsindtægter i alt	-439.817,9	-422.052,0	-404.300,0
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	11.231,4	6.475,5	7.500,0
Forbrugsomkostninger			
Husleje	6.157,0	5.370,7	5.000,0
Forbrugsomkostninger i alt	6.157,0	5.370,7	5.000,0
Personaleomkostninger			
Lønninger	226.686,5	225.055,6	230.000,0
Andre personaleomkostninger	-2.516,2	233,1	0,0
Pension	31.615,1	32.485,7	33.000,0
Lønrefusion	-9.556,7	-9.330,0	-9.000,0
Personaleomkostninger i alt	246.228,8	248.444,4	254.000,0
Af- og nedskrivninger	7.587,8	7.791,1	8.000,0
Internt køb af varer og tjenesteydelser	17.799,9	22.005,1	15.000,0
Andre ordinære driftsomkostninger	141.783,9	132.302,7	154.300,0
Ordinære driftsomkostninger i alt	430.788,8	422.389,5	443.800,0
Resultat af ordinær drift	-9.029,1	337,6	39.500,0
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-5.932,4	-5.281,2	-5.000,0
Andre driftsomkostninger	6.377,6	6.077,2	6.000,0
Resultat før finansielle poster	-8.583,9	1.133,6	40.500,0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-3,3	-4,0	0,0
Finansielle omkostninger	7.373,8	6.443,2	6.500,0
Resultat før ekstraordinære poster	-1.213,4	7.572,8	47.000,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0,0	-7.207,1	0,0
Ekstraordinære omkostninger	3,3	4.427,4	0,0
Årets resultat	-1.210,1	4.793,1	47.000,0

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) og Grundbudget 2021.

Note: Grundet afrundinger kan der være mindre differencer mellem de enkelte tal og sammentællinger i tabellen.

Nationalmuseets samlede regnskabsresultat for driftsområdet i 2020 blev et underskud på ca. 4,8 mio. kr., jf. afsnit 2.2.1. Årets økonomiske resultat.

Faldet for posterne under **Salg af varer og tjenesteydelser** skyldes især faldende entré- og butiksinde-tægter, samt faldende indtægter fra omvisninger, arrangementer, lokaleudlejning og fra øvrigt salg, som følge af corona-pandemien, der bl.a. førte til, at Nationalmuseet var lukket for besøgende en del af året.

Stigningen for posten **Tilskud til egen drift** skyldes flere indtægter vedrørende tilskudsområderne (underkonto 95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og underkonto 97. Andre Tilskudsfinansie-rede Aktiviteter), end det var tilfældet i 2019.

Faldet for posten **Ændring i lagre** skyldes et mindre vareforbrug af butikkernes lagre i 2020 end i 2019, som følge af den periodevise nedlukning i 2020.

Posten **Andre personaleomkostninger** omfatter hensættelser til åremålsansættelser mm. Beløbet i 2019 var ekstraordinært og skyldtes udbetaling af hensættelser til frivillig fratræden i forbindelse med personalereduktioner.

Det samlede fald for posterne **Internt køb af varer og tjenesteydelser** (dvs. køb mellem statslige in-stitutioner) og **Andre ordinære driftsomkostninger** skyldes især en vis tilbageholdenhed som følge af museets økonomiske situation i 2020, jf. ovenfor.

Stigningen for posterne **Ekstraordinære indtægter** og **Ekstraordinære omkostninger** hidrører henholdsvis fra sommerpakkens kompensation for entréindtægter (7,1 mio. kr.) og fra lagerafstemnin-ger og afskrivninger af svært omsættelige varer (4,3 mio. kr.).

Budgettet for 2021 er lig med det i SKS indlæste grundbudget for året. Nationalmuseet budgetterer i forbindelse med grundbudget 2021 med et forventet underskud på 47,0 mio. kr.

I al væsentlighed skyldes det forventede underskud manglende indtægter for godt 46 mio. kr. Derud-over er der på udgiftssiden dels nogle merudgifter knyttet til corona-pandemien, samt engangsudgifter knyttet til forberedelse af flytning af samlinger til det nye fællesmagasin.

I forbindelse med grundbudgettet har museet indmeldt, at der skønsmæssigt forventes at kunne spares 10-15 mio. kr. inden for egne rammer.

3.2.1 Resultatdisponering

Tabel 7. Resultatdisponering

1000 kr., lø-bende priser		2020
Note:	Disponeret til bortfald	0,0
	Disponeret til reserveret egenkapital	0,0
	Disponeret udbytte til statskassen	0,0
	Disponeret til overført overskud	-4.793,1

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker).

Årets underskud overføres til det overførte overskud under egenkapitalen. Der henvises i øvrigt til bemærkninger i afsnit 2.2.1. Årets økonomiske resultat.

3.2.2 Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter

Der er i 2020 ikke foretaget tilbageførsler af hensættelser fra tidligere år.

3.3 Balancen

I det følgende kommenteres balancen for Nationalmuseet. Balancen viser formuen pr. 31. december 2020 (R-året). Den samlede balance udgør 368,2 mio. kr. pr. 31. december 2020 mod 430,1 mio. kr. pr. 31. december 2019 (R-1). De nærmere bevægelser gennemgås nedenfor.

Table 8. Balance

Aktiver 1000 kr.			Primo 2020	Ultimo 2020	Passiver			Primo 2020	Ultimo 2020
Note:					Note:				
1	Anlægsaktiver:				Egenkapital				
	<i>Immaterielle anlægsaktiver</i>				Reguleret egenkapital (startkapital)	7.300,0		7.600,0	
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	2.654,8	7.711,9		Opskrivninger	0,0		0,0	
	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	0,0	0,0		Reserveret egenkapital	0,0		0,0	
	Udviklingsprojekter under opførelse	0,0	0,0		Bortfald og kontoændringer	0,0		0,0	
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	2.654,8	7.711,9		Udbytte til staten	0,0		0,0	
2	<i>Materielle anlægsaktiver</i>				Overført overskud	5.516,2		723,2	
	Grunde, arealer og bygninger	118.114,4	114.775,6		Egenkapital i alt	12.816,2		8.323,2	
	Infrastruktur	0,0	0,0		Hensatte forpligtelser	1.604,3		1.826,9	
	Transportmateriel	952,5	1.161,9		<i>Langfristede gældsposter</i>				
	Produktionsanlæg og maskiner	2.570,4	1.757,3		FF4 Langfristet gæld	127.475,0		125.111,5	
	Inventar og IT-udstyr	8.935,7	10.787,4		Donationer	12.008,9		15.441,2	
	Igangværende arbejder for egen regning	7.448,1	2.913,8		Prioritets gæld	0,0		0,0	
	Materielle anlægsaktiver i alt	138.021,2	131.396,1		Anden langfristet gæld	0,0		0,0	
Statsforskrivning	7.300,0	7.600,0		Langfristet gæld i alt	139.483,9		140.552,6		
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0							

Finansielle anlægsaktiver i alt	7.300,0	7.600,0			
Anlægsaktiver i alt	147.976,0	146.708,0			
Omsætningsaktiver					
Varebeholdning	17.616,7	14.168,7	<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Tilgodehavender	211.374,0	143.419,8	Leverandører af vare og tjenesteydelser	37.562,7	13.710,6
Periodeafgrænsningsposter	3.815,9	0,0			
Værdipapirer	0,0	0,0	Anden kortfristet gæld	8.616,9	9.659,7
Likvide beholdninger	0,0	0,0	Skyldige feriepenge	32.855,4	31.890,7
FF5 Uforrentet konto	68.326,1	51.185,6			
FF7 Finansieringskonto	-18.332,5	12.609,1	Igangværende arbejder for fremmed regning, forpligtelser	196.390,0	162.067,9
Andre likvider	-658,7	61,6	Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	788,1	121,1
Likvide beholdninger i alt	49.334,9	63.856,3	Kortfristet gæld i alt	276.213,1	217.450,0
Omsætningsaktiver i alt	282.141,6	221.444,7	Gældsforpligtelser i alt	415.697,0	358.002,6
Aktiver i alt	430.117,5	368.152,7	Passiver i alt	430.117,5	368.152,7

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker)

Note: Grundet afrundinger kan der være mindre differencer mellem de enkelte tal og sammentællinger i tabellen.

Note: Differencen mellem Anlægsaktiver i alt og Langfristet gæld i alt skyldes, at donationer indregnes i anlægsaktiver, men ikke i langfristet gæld.

1) Beholdningen ultimo 2020 er inkl. primokorrekationer pr. 1/1 2020.

3.3.1 Aktiver

Stigningen for **Immaterielle anlægsaktiver** skyldes, at der var flere afskrivninger på færdiggjorte udviklingsprojekter i 2020 end i 2019. Tallet har generelt været faldende de senere år, jf. tidligere års årsrapporter.

Under **Materielle anlægsaktiver** har der været et fald i **Igangværende arbejder for egen regning**. Det er uafsluttede udviklingsprojekter for egen regning. Faldet i udviklingsprojekter skal ses i sammenhæng med museets periodevise nedlukning og deraf afledte aktivitetsniveau i 2020.

Faldet for **Grunde, arealer og bygninger** skyldes afskrivninger på bygningsinstallationer mm.

Stigningen for **Inventar og IT-udstyr** skyldes flere anskaffelser i 2020 end i 2019 (hvor niveauet var lavere end i 2018 (10,7 mio. kr.)).

Stigningen for **Finansielle anlægsaktiver** skyldes en udestående regulering af museets statsforskrivning med Krigsmuseets – det daværende Tøjhusmuseums – statsforskrivning på 0,3 mio. kr. Museet blev en del af Nationalmuseet i 2014.

Beholdningen på tilgodehavender ultimo 2019 er forhøjet med 4,6 mio. kr. i forhold til regnskabet for 2019 i henhold til Økonomistyrelsens vejledning om opregulering af feriepengeforpligtigelsen primo 2020 af september 2020.

Faldet for posten **Tilgodehavender** skyldes, at Nationalmuseet modtog færre tilsagn i forbindelse med tilskudsområderne i 2020 end i 2019. Posten varierer en del fra år til år (i 2018 således 22,3 mio. kr.).

Periodeafgrænsningsposter omfatter forudbetalte omkostninger for varer og tjenesteydelser mv., som periodeafgrænses. Beløbet kan variere noget fra år til år.

Omsætningsaktiver (FF5 Uforrentet konto og FF7 Finansieringskonto) varierer fra år til år alt efter sammensætningen af balancen vedrørende omsætningsaktiverne og de kortfristede gældsforpligtelser på opgørelsesdagen.

3.3.2 Passiver

Faldet for **Egenkapital** skyldes årets underskud, jf. tabel 9. Egenkapitalforklaring.

Stigningen for museets **Hensatte forpligtelser** vedrører hensættelser til årsmålsansættelser.

Museets **Langfristende gældsposter** er næsten uændrede fra 2019 til 2020. FF4 Langfristet er i januar 2021 reguleret ned med bevægelserne i 4. kvartal 2020 på 1,4 mio. kr., så der er overensstemmelse med træk på låneramme.

Faldet for posten **Leverandører af varer og tjenesteydelser** skyldes periodeforskydninger ift. betalingsfrister på en lang række fakturaer, som indgår i resultatopgørelsen for 2020.

Beholdningen på **Skyldige feriepenge** ultimo 2019 er forhøjet med 4,6 mio. kr. i forhold til regnskabet for 2019 i henhold til Økonomistyrelsens vejledning om opregulering af feriepengeforpligtigelsen primo 2020 af september 2020. Faldet fra 2019 til 2020 skyldes faldende lønudgifter pr. medarbejder, jf. tabel 1. Økonomiske hoved- og nøgletal. Tallet indgår som en faktor i beregningen af de skyldige feriepenge.

Faldet for posten **Igangværende arbejder for fremmed regning** skyldes, at Nationalmuseets forbrug af tilsagn i året, overstiger årets nye tilsagn., jf. **Tilgodehavender** ovenfor.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 9. Egenkapitalforklaring

		2019	2020
note:	1000 kr., løbende priser		
	Egenkapital primo R-året	11.606,1	12.816,2
	Startkapital primo	7.300,0	7.300,0

+Ændring i startkapital	0,0	-300,0
Startkapital ultimo	7.300,0	7.600,0
Opskrivninger primo	0,0	0,0
+Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+Ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	4.306,1	5.516,2
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	1.210,1	-4.793,1
- Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
- Udbytte til staten	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	5.516,2	723,2
Egenkapital ultimo	12816,2	323,2
*Egenkapital ultimo jf. balancen (tabel 8)	12.816,2	8.323,2

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker)

Nationalmuseets egenkapital udgør ca. 8,3 mio. kr., jf. ovenstående tabel. Posterne indgår i Tabel 8. Balancen under Reguleret egenkapital hhv. Overført overskud.

Det skal bemærkes, at forbruget af videreførselsmidler (ca. 4,8 mio. kr.) var aftalt med departementet, som en del af dækningen af Nationalmuseets underskud som følge af corona-pandemien, jf. afsnit 2.1.1. Årets økonomiske resultat.

3.5 Likviditet og låneramme

Tabel 10. Udnyttelse af låneramme

1000 kr., løbende priser	2020
Sum af imm. og mat. anlægsaktiver (undt. donationer) pr. 31. december 2020	123.666,8
Låneramme pr. 31. december R-året	166.700,0
Udnyttelsesgrad i procent	74,2%

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker)

Nationalmuseet har ikke i 2020 overskredet disponeringsreglerne.

Træk på lånerammen er summen af immaterielle og materielle anlægsaktiver undtagen bogført værdi pr. 31. december 2020 på donerede anlægsaktiver på 6,2 mio. kr.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 11. Opfølgning på lønsumsloft § 21.33.11

1000 kr., løbende priser	2020
Lønsumsloft FL	190,1

Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	224,1
Lønforbrug under lønsumsloft	217,3
Difference (mindreforbrug)	6,8
Korrektion jf. FL 2020 særlig bevillingsbestemmelse	15,2
Difference efter korrektion	22,0
Akkumuleret opsparing ultimo forrige år	33,8
Akkumuleret opsparing ultimo indeværende år	55,8

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) samt beregninger i henhold til FL 2020, særlig bevillingsbestemmelse B.V. 2.6.5.

Jf. tabel 6. Resultatopgørelse har Nationalmuseet haft personaleomkostninger for 248,4 mio. kr. Heraf 217,3 mio. kr. under lønsumsloft. Uden for lønsumsloftet har museet haft lønudgifter for ca. 31,1 mio. kr. De fordeler sig med ca. 22,3 mio. kr. under underkonto 95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed, ca. 2,4 mio. kr. under underkonto 97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter, og ca. 6,4 mio. kr. under underkonto 90. Indtægtsdækket virksomhed.

På Finanslov 2020 har Nationalmuseet en særlig bevillingsbestemmelse (BV 2.6.5.), hvorefter museet "har adgang til at forøge lønsumsloftet i forbindelse med indtægter fra skoletjenesten, særudstillingsvirksomhed, omvisninger på de kongelige slotte og andre arrangementer".

I henhold til museets tidsregistrering er der i 2020 anvendt 42.266 timer til skoletjeneste, arrangementer og omvisninger (formålsaktiviteterne 113, 120-124). Med en gennemsnitstimepris på 312,1 kr. (jf. tabel 1. Nationalmuseets økonomiske hoved- og nøgletal, årsværkspris 452.600 kr. divideret med 1.450 effektive timer) kan museets lønsumsramme således forøges med ca. 13,2 mio. kr.

Endvidere kan Nationalmuseet forhøje lønsumsloftet med halvdelen af det overførte bidrag til administration i forbindelse med indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter, jf. Budgetvejledning 2016, B.V. 2.6.5. For museet udgjorde beløbet ca. 2,0 mio. kr. i 2020 (jf. Navision Stat).

Den samlede korrektion udgør således 15,2 mio. kr.

Nationalmuseet har i regnskabet for 2020 dermed et mindreforbrug på lønsumsloftet på ca. 22,0 mio. kr., hvorefter den samlede akkumulerede forbrugsmulighed af lønsum udgør ca. 55,8 mio. kr. Korrektionen af lønsumsrammen finder sted i bevillingsregnskabet det efterfølgende år.

3.7 Bevillingsregnskab

Tabel 12: Bevillingsregnskab

Hoved-konto	Navn	Bevillingstype	Mio kr.	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse Ultimo
Drift							
§21.33.11	National-museet	Driftsbevilling	Udgifter	471,6	439,3	32,3	0,7
			Indtægter	-200,2	-163,1	-37,1	
Administrerede ordninger							
§21.33.03			Udgifter	4,1	8,1	-4,0	-

	Danefæ- godtgørelse	Lovbunden bevilling	Indtægter	0,0	0,0	0,0	-
Anlæg							
§21.33.73	National- mus. anlæg	Anlægsbevil- ling	Udgifter	9,6	-3,8	13,4	4,1
			Indtægter	0,0	0,0	0,0	-

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker)

Afvigelsen mellem Nationalmuseets budget (dvs. driftsbevilling) og regnskab i 2020 blev i alt ca. -4,8 mio. kr., jf. tabel 9. Egenkapitalforklaring. Med et videreførselsbeløb på 5,5 mio. kr. primo 2020, blev videreførselsbeløbet dermed 0,7 mio. kr. ultimo 2020. På udgiftssiden var der mindreudgifter på 32,3 mio. kr. og på indtægtssiden mindreindtægter på 37,1 mio. kr. i forhold til bevilling.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til årets regnskabsresultat i afsnit 2.2.1. Årets økonomiske resultat, for den nærmere sammensætning af mindreindtægter og supplerende bevillinger.

Hvad angår Danefægodtgørelse og Nationalmuseet, anlæg henvises til beskrivelsen af forvaltningsopgaverne i afsnit 2.1.1. Årets økonomiske resultat.

3.8 Udgiftsbaserede hovedkonti

Tabel 12A: Virksomhedens udgiftsbaserede hovedkonti (§§ 21.33.03. og 21.33.73.)

Hovedkonto	Navn	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
21.33.03	Danefæ- godtgørelse	Lovbunden	Udgifter	4,1	8,1
			Indtægter	0,0	0,0
21.33.73	NATMUS, anlæg	Anlæg	Udgifter	9,6	-3,8
			Indtægter	0	0

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker)

Hovedkonto 21.33.73. Nationalmuseet, anlæg afsluttedes ultimo 2020 med et overskud for året på 13,4 mio. kr. Dette udligner et underskud på 14,3 mio. kr. på u.k. 10. Museet for Danmarks frihedskamp, jf. årsrapport 2019. Derudover blev anvendt 0,9 mio. kr. af videreførselsbeløbet på u.k. 50. Nationalmuseet, nationalejendom. Videreførselsbeløbet på hovedkontoen udgør herefter 4,1 mio. kr.

Bilag 1 – Tabeller og noter

Tabel 13 - Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

1000 kr., løbende priser	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Primobeholdning	10.438,5	57,2	10.495,6
Opskrivning	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2020 (før afskr.)	10.438,5	57,2	10.495,6
Tilgang	6.589,1	0,0	6.589,1
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2020 (før afskr.)	17.027,6	57,2	17.084,8
Akk. afskrivninger	9.315,7	57,2	9.372,9
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2020	9.315,7	57,2	9.372,9
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2020	7.711,9	0,0	7.711,9
Årets afskrivninger	1.532,0	0,0	1.532,0
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	1.532,0	0,0	1.532,0
Afskrivningsperiode/år	3-5 år	3-5 år	

	Udviklingsprojekter under opførelse
Primosaldo pr. 1.1 2020	0,0
Tilgang	0,0
Nedskrivninger	0,0
Afgang	0,0
Kostpris pr. 31.12.2020	0,0

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker).

Årets afskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver på i alt 8,7 mio. kr. er 0,9 mio. kr. højere end i tabel 6. Resultatopgørelse. Årsagen er et neutraliseringsbeløb på 0,9 mio. kr. på et doneret aktiv (kilde: Navision Stat).

Table 14 - Note 2: Material assets

1000 kr.	Grund, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Primobeholdning	134.609,5	0,0	5.795,8	3.264,9	26.216,4	169.886,7
Opskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2020 (før afskr.)	134.609,5	0,0	5.795,8	3.264,9	26.216,4	169.886,7
Tilgang	226,3	0,0	0,0	550,2	4.729,6	5.506,1
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	428,8	428,8
Kostpris pr. 31.12.2020 (før afskr.)	134.835,9	0,0	5.795,8	3.815,1	30.517,2	174.964,0
Akk. afskrivninger	20.060,3	0,0	4.038,5	2.653,2	19.729,8	46.481,8
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2020	20.060,3	0,0	4.038,5	2.653,2	19.729,8	46.481,8
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2020	114.775,6	0,0	1.757,3	1.161,9	10.787,4	128.482,3
Årets afskrivninger	3.565,1	0,0	813,1	340,8	2.449,1	7.168,1
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	3.565,1	0,0	813,1	340,8	2.449,1	7.168,1
Afskrivningsperiode/år	30-50 år	0 år	8 år	5 år	3 år	

	I gangværende arbejder for egen regning
Primosaldo pr. 01.01.2020	7.448,1
Tilgang	2.054,9
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	6.589,1
Kostpris pr. 31.12.2020	2.913,8

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker).

Årets afskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver på i alt 8,7 mio. kr. er 0,9 mio. kr. højere end i tabel 6. Resultatopgørelse. Årsagen er et neutraliseringsbeløb på 0,9 mio. kr. på et doneret aktiv (kilde: Navision Stat).

Tabel 14A Note 3. Hensatte forpligtelser

1.000 kr.	
Hensat i 2020 til	Beløb
Feriepengeforpligtelsen	31.890,70
Eventualforpligtelse	397,1
Åremålskontrakter	1.429,80
Hensættelser i alt	33.717,60

Kilde: Navision Stat.

Note: Eventualforpligtelsen vedrører retablering af lejemål.

Tabel 15. Sammenfatning af elementer i prisfastsættelse

Løbende priser, 1000 kr.	<i>Ultimo</i>	<i>Ultimo</i>	<i>Ultimo</i>	<i>Ultimo</i>
	2017	2018	2019	2020
Institutionens direkte omkostninger i alt	10.301,90	12.075,90	10.575,80	7.898,40
Institutionens indirekte omkostninger i alt	5.437,10	6.373,40	5.581,70	4.168,60
Øvrige indregnede omkostninger	286,2	335,4	293,8	219,4
Sum	16.025,20	18.784,70	16.451,30	12.286,40
Indtægter i alt	-890,6	-390	-1.829,60	1.916,40

Note: Ovenstående tabel omfatter kun konserverings- og konsulentydelse, jf. tabel 16. nedenfor.

Den indtægtsdækkede virksomhed omfatter opgaver for fremmede rekvirenter i forlængelse af Nationalmuseets virksomhed. Opgaverne der udføres vedrører konserverings-, analyse-, konsulent- og fotovirksomhed. For så vidt angår konserveringsvirksomheden, omfatter virksomheden konserverings- og restaureringsopgaver for kirker, andre museer i ind- og udland samt private.

For så vidt angår analysevirksomheden, omfatter virksomheden konserveringsmæssige og naturvidenskabelige analyser for kirker, andre museer i ind- og udland samt private, herunder i forlængelse af arkæologiske udgravninger.

For så vidt angår konsulentvirksomheden, omfatter virksomheden rådgivning af kirker, andre museer i ind- og udland samt private. Nationalmuseet rådgiver om bygningsklima og analysemetoder mv., samt om forskningsformidling inden for museets virkefelt. Museet kuraterer og producerer endvidere vandrestillinger med henblik på at synliggøre og perspektivere museets samlinger og forskning nationalt og internationalt.

Tabel 16. Oversigt over akkumuleret resultat af indtægtsdækket virksomhed

Løbende priser, 1000 kr.	<i>Ultimo</i>	<i>Ultimo</i>	<i>Ultimo</i>	<i>Ultimo</i>
	2017	2018	2019	2020
Konserverings- og konsulentydelse	5.901,90	6.291,90	8.121,50	10.037,90
Kiosken, Frilandsmuseet	220,7	-199,5	0	0
Andre aktiviteter	0	-35,7	61,9	45,9

Kilde: Navision Stat.

Den indtægtsdækkede virksomhed omfatter i alt væsentligt konserverings- og konsulentydelse mm., jf. bemærkninger til tabel 15. Virksomheden har i de sidste år haft et stabilt årligt overskud i størrelsesordenen 1,8-1,9 mio. kr.

Tabel 19a. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (uk. 95)

Løbende priser, 1000 kr.	Overført overskud fra tidli- gere år	Årets til- skud	Årets ud- gifter	Årets re- sultat	Overskud til videre- førsel
Forskning, Samling og Bevaring (FSB)	0	36.511,40	36.511,40	0	0
Nationalmuseet København	0	142,6	142,6	0	0
Museer og Slotte	0	148,6	148,6	0	0
Øvrige	0	-258,7	-258,7	0	0
I alt	0	36.543,90	36.543,90	0	0

Kilde: Navision Stat.

Note: Nationalmuseet har i denne og tidligere årsrapporter ikke opgjort Overført overskud fra tidligere år og Overskud til videreførsel, da der har været systemiske udfordringer forbundet hermed. Museet forventer, at kunne opgøre tallene fra 2021, hvorefter de vil indgå i kommende årsrapporter.

Tabel 19. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (uk. 97)

Løbende priser, 1000 kr.	Overført overskud fra tidli- gere år	Årets til- skud	Årets ud- gifter	Årets re- sultat	Overskud til videre- førsel
Forskning, Samling og Bevaring (FSB)	0	1.184,40	1.184,40	0	0
Nationalmuseet København	0	2.883,40	2.883,40	0	0
Museer og Slotte	0	16.547,60	16.547,60	0	0
Øvrige	0	15.882,60	15.882,60	0	0
I alt	0	36.498,00	36.498,00	0	0

Kilde: Navision Stat.

Note: Nationalmuseet har i denne og tidligere årsrapporter ikke opgjort Overført overskud fra tidligere år og Overskud til videreførsel, da der har været systemiske udfordringer forbundet hermed. Museet forventer, at kunne opgøre tallene fra 2021, hvorefter de vil indgå i kommende årsrapporter.

Note: "Øvrige" omfatter primært fondsmidler i forbindelse med Frihedsmuseet.

Nationalmuseet har i 2020 modtaget et tilskud på 450.000 kr. vedr. energieffektivisering på Frøsløvlejren, jf. akt 187 af 11/6 2020. Tilskuddet er udmøntet i følgende tiltag:

I 2020 er der foretaget de fornødne registreringer til brug for indhentning af tilbud på de forskellige delelementer i projektet; installation af varmepumpe, isolering af vandrette lofter og nye LED-armaturer/-lyskilder samt div. arbejder.

På baggrund heraf er følgende økonomiske overslag udarbejdet:

- 235.000 kr. til varmepumpe
- 163.000 kr. til loftsisolering
- 42.000 kr. til LED-belysning
- 10.000 kr. til diverse
- **450.000 kr. I alt**

Indhentning af konkrete tilbud på arbejdernes udførelse forventes at finde sted i løbet af andet kvartal 2021 med igangsætning umiddelbart derefter. Installation af varmepumpe kan muligvis kræver uddybende teknisk afklaring.

Det forventes at der vil kunne afrapporteres endeligt regnskab samt ledelseserklæring i forbindelse med årsrapport 2021.

Tabel 22. It-omkostninger, 1000 kr.

Sammensætning	
Interne personaleomkostninger til it (it-drift/-vedligehold/-udvikling)	5.290,9
It-systemdrift	2.120,3
It-vedligehold	2.586,9
It-udviklingsomkostninger	2.851,1
Udgifter til it-varer til forbrug	4.614,3
i alt	17.463,5

Kilde: Navision Stat (personaleomkostninger) og Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) (øvrige tal).

Bilag 2 - Årsrapportering for 2020 fra Museumsrådet for Nationalmuseet

Kommissorium og medlemmer

Museumsrådet for Nationalmuseet blev udpeget af kulturministeren 31. marts 2017 med følgende kommissorium: ”Rådet bidrager med organisatorisk, ledelsesmæssig og økonomisk sparring for museets daglige ledelse, og drøfter herunder museets budget, regnskab og årsberetning. Rådet bidrager desuden med sparring omkring museets faglige strategier og udvikling”

Rådet består af følgende medlemmer:

Tine Smedegaard Andersen, formand (adm.dir. People's Press)
Dorthe Weinkouff Barsøe (vicedirektør, Dansk Arkitektur Center)
Helle Damkjær (analysechef, VisitDenmark)
Sanne Houby-Nielsen (direktør, Stiftelsen Nordiska museet)
Søren Kaare-Andersen (direktør, Bikubenfonden)
Jens Oddershede (professor, Syddansk Universitet)

Fokus og arbejdsform

Jf. kommissoriet er rådets arbejde konsultativt. Museumsrådet fokuserer derfor indsatsen på at styrke og udvikle Nationalmuseet i tråd med direktionens overordnede vision, mission og strategi. Rådets medlemmer stiller deres erfaring og ekspertise til rådighed for direktøren som ledessparring.

Direktionen orienterer og inddrager løbende rådet i væsentlige relevante udfordringer, beslutninger, prioriteringer af relevans for museets rammevilkår, strategi, drift, økonomi, udstillinger, markedsføring m.v.

Rådsmøderne omfatter fast museets direktør og Museumsrådet, samt øvrige deltagere efter behov. Der er i 2020 afholdt fire ordinære møder og et ekstraordinært møde. Møderne fandt sted 20. januar, 30. marts, 9. juni, 11. august og 9. november.

Et år præget af Corona

Efter, at det i 2019 lykkedes at udvikle en tydelig strategi og sikre en stabil økonomi, har 2020 været præget af nedlukningen som følge af Corona-pandemien.

Nationalmuseet var lukket og medarbejdere hjemsendt fra 11. marts til 28. maj 2020. Fra oktober arbejdede mange medarbejdere igen hjemme en stor del af tiden på grund af stigende smittetal, og 9. december blev alle Nationalmuseets besøgssteder lukket og kun kritiske funktioner kunne varetages med fysisk tilstedevær. Primo 2021 er Nationalmuseet stadig en del af den nationale nedlukning.

På Museumsrådets møder i 2020 var krisehåndtering og økonomi således det centrale fokus, men der udover blev følgende centrale emner drøftet: Fremtidens Nationalmuseum, forskning, bygningsstrategi og det kommercielle område:

De økonomiske konsekvenser af Corona-nedlukningen

Corona-nedlukningen har påvirket alle museets områder.

Ved museumsrådsmøde umiddelbart efter nedlukningen i marts 2020 fik Rådet fremlagt Nationalmuseets skøn over indtægtstab for resten af 2020 og de bagvedliggende betragtninger. Her var Rådet behjælpelig med yderligere prognoser for turisme samt råd og vejledning ift. direktionens ønske om at se nye muligheder i den aktuelle situation, fx med fokus på nye publikumsgrupper og digital formidling. Rådet anbefalede at afvente udmelding fra ministeriet vedr. økonomien, inden der skulle træffes større beslutninger.

På sommerens møde blev Rådets præsenteret for Nationalmuseets reviderede styringsmodel for 2020, som havde til formål at kunne implementere økonomiske værktøjer som udgiftstop og sparerunder fra centralt hold, og at kunne dokumentere indtægtstab og tiltag for at minimere økonomiske tab. Centralt var også en midlertidig suspending af den økonomiske decentralisering i koncernen samt incitamentsmodellen, hvilket vil sige, at besøgsstederne ikke længere havde mulighed for at konvertere merindtægter til øgede udgifter. Museets samlede økonomiske tab blev placeret centralt, så det samlede tab kunne opgøres og reguleres.

Derudover rådgav Museumsrådet vedrørende dialog med Kulturministeriet for afklaring af den økonomiske situation.

I november skrev Museumsrådet selv til Kulturministeriets departementschef for at gøre opmærksom på de negative konsekvenser af sen udmelding om kompensation. I december kom udmeldingen om kompensationen for 2020.

Fremtidens Nationalmuseum

Museumsrådet har løbende leveret rådgivning i forhold til Nationalmuseets store udviklingsprojekt frem mod 2030 – dette også i lyset af Corona-nedlukningen. Dette har involveret rådgivning på fondsområdet, på det politiske område og omkring en bredere involvering af alle områder af Nationalmuseets aktiviteter, herunder forskning, formidling, og alle besøgsstederne. Dette vil også være et tydeligt fokus for det kommende museumsråd og møderne i 2021.

Forskning

Organiseringen af forskningsområdet blev drøftet, herunder sammenflytningen af Forskning, Samling og Bevaring i Brede, og betydningen af tydelig ledelse og kommunikation af Nationalmuseets strategi på forskningsområderne. Der arbejdes grundigt med formatet for nye satsninger, hvor visse forskningsprojekter skal lede til større udstillinger, således at forskning og formidling kædes endnu tættere sammen.

Bygningsstrategi

Museumsrådet fik i foråret 2020 en indføring i Nationalmuseets bygningsstrategi og i vinteren 2020 en opfølgning i forhold til problematikker som følge af eventuel manglende vedligeholdelse og klimaforandringer. Konklusionen på basis af de fremlagte data var, at Nationalmuseets nye magasin i Vinge har været det største risikominimerende tiltag, og at der ikke forventes større problemer på bygningsområdet.

Rådet påpegede fordelene ved et tydeligere overblik over, hvilke bygninger der kan afhændes og hvad der kan spares på bygningsdrift, såfremt Fremtidens Nationalmuseum realiseres.

Det kommercielle område

Et centralt fokus for Museumsrådet arbejde i 2019 var den kommercielle udvikling på Nationalmuseet. Pga. corona-nedlukningen og udgiftstop har målet om udvikling af central forretningsudvikling og en mere strategisk kundevendt retning ikke udviklet sig så meget som ønsket, men Museumsrådet blev kort præsenteret for aspekter af Museets kommercielle strategi. Rådet anbefaler en egentlig udvikling af en tydeligere overordnet kommerciel strategi og eksekveringsplan på tværs af Nationalmuseets besøgssteder.

Rådet har tidligere anbefalet en opprioritering af dataanalyser, der kan bidrage til udvikling og understøttelse af den ønskede strategiske retning samt den kommercielle udvikling. I 2020 er Nationalmuseets Datanetværk (NatDan) blevet etableret. NatDan leverer data og analyser på tværs af besøgsstedet og arbejdet fortsættes i 2021.

Afrunding

Det har været et meget specielt år for Nationalmuseet som for mange andre. Der var længe usikkerhed om museets økonomi for 2020, og der knytter sig fortsat stor usikkerhed til økonomien for 2021. Det gør både udvikling og strategisk og daglig ledelse til en meget stor udfordring.

Museumsrådet ønsker at takke museets direktion og ledelse, ikke mindst Rane Willerslev, for et godt samarbejde præget af tillid, engagement og stærke ambitioner for Nationalmuseets udvikling, på trods af svære omstændigheder. Tre af rådets medlemmer udtræder februar 2021, og de resterende ser frem til yderligere samarbejde, hvor fokus på den korte bane især bliver at få Nationalmuseet sikkert igennem Corona-krisen, på den længere bane det fortsatte arbejde på realisering af de mange perspektiver i Fremtidens Nationalmuseum.